

ПРОТОКОЛ № 6

засідання навчально-методичної ради географічного факультету
від 11 березня 2025 року

ПРИСУТНІ – 15: доц. Андрусяк Н.С., доц. Дарчук К.В., доц. Заблотовська Н.В., доц. Кирилюк С.М., доц. Ковбінська Г.Д., доц. Король О.Д., проф. Костащук І.І., доц. Круль Г.Я., доц. Мельник А.А., доц. Пасічник М. Д., доц. Підгірна В.Н., доц. Скутар Т.Д., ас. Смик О.С., проф. Сухий П.О., доц. Ячнюк М.О.

Порядок денний:

1. Про перегляд освітніх програм першого (бакалаврського) рівня.
2. Про рекомендації та усунення недоліків вказаних у звітах голів ЕК.
3. Про комплекс заходів для усунення виявлених недоліків та рекомендацій GER по ОПП «Міжнародний туризм та туроперейтинг» (доц. Король О.Д.).

Різне.

1 питання

СЛУХАЛИ: Про перегляд освітніх програм першого (бакалаврського) рівня.

ВИСТУПИЛИ: голова НМР географічного факультету доц. Андрусяк Н.С.: Відповідно до рішення Вченої ради та Навчально-методичної ради університету всім гарантом ОП бакалаврського рівня потрібно ввести у типовий навчальний план ОК «Базова загальна військова підготовка». Дисципліна передбачає 3 кредити (90 годин), залік у 4 семестрі. ОП де немає Стандарту, потрібно ввести компетентність по БЗВП. Зміни до ОП подати на перегляд. Дану ОК хлопці будуть слухати обов'язково, дівчата – за вибором. Практична підготовка буде проходити в 4 семестрі (влітку).

УХВАЛИЛИ: 1). Інформацію голови НМР географічного факультету доц. Андрусяк Н.С. взяти до уваги; 2). Внести до проєкту типових навчальних планів ОК «Базова загальна військова підготовка» (3 кредити, 90 годин, залік у 4 семестрі)

Рішення прийнято одногосно.

2 питання

СЛУХАЛИ: Про рекомендації та усунення недоліків вказаних у звітах голів ЕК.

ВИСТУПИЛИ: голова НМР географічного факультету доц. Андрусак Н.С.: основні зауваження висловлені у ході роботи над звітами голів ЕК та рекомендації щодо їх усунення, наступні:

<i>Критичні зауваження висловлені у ході роботи над звітами голів ЕК</i>	<i>Рекомендації</i>
МАГІСТРИ	
Спеціальність 193 «Геодезія та землеустрій», ОП «Геодезія» другого (магістерського) рівня вищої освіти (захист кваліфікаційних робіт)	
<p>1. Суттєва невідповідність оцінок внутрішніх (кафедральних) рецензентів та оцінок в зовнішніх рецензіях.</p> <p>2. Дотично до структури кваліфікаційних робіт 60-75% змісту присвячені розгляду теоретико-методологічних питань і лише 25 % припадає на власні дослідження, а має бути 50/50%.</p> <p>3. Недостатнє володіння здобувачами освіти понятійно-термінологічним апаратом, методикою та методологією дослідження.</p> <p>4. Почасти студенти не можуть чітко сформулювати значущість отриманих результатів дослідження для практичного їх застосування.</p>	<p>1. Викладачам кафедри, які забезпечують освітній процес на ОПП «Геодезія» звернути увагу здобувачів на знання термінології, законодавчого забезпечення та нормативно-правових актів в галузі геодезії, топографії та землеустрою.</p> <p>2. Керівникам випускових кваліфікаційних робіт спільно зі здобувачами вищої освіти при формуванні змістовної частини роботи звернути увагу обов'язковості формулювання практичної значимості результатів дослідження у висновках до розділів або ж прикінцевих висновках.</p> <p>3. Ширше практикувати зовнішнє рецензування робіт фахівцями з баз проходження виробничої практики, стейкхолдерами та сертифікованими геодезистами чи землевпорядниками.</p>
Спеціальність 103 Науки про Землю другого (магістерського) рівня вищої освіти (захист кваліфікаційних робіт)	
<p>1) У деяких роботах не повністю розкрито актуальність теми та практичні аспекти дослідження.</p> <p>2) Власні наукові доробки деяких здобувачів під час доповіді висвітлено не в повній мірі.</p> <p>3) У частині презентацій недостатньо представлено кількісні результати дослідження.</p> <p>4) У презентаціях представлено занадто деталізовані висновки, а їх кількість має відповідати завданням, визначених у роботі.</p>	<p>1) Науковим керівникам звернути увагу на необхідність покращення візуалізації результатів наукових досліджень.</p> <p>2) Висновки до робіт повинні бути більш узагальненими, конкретними та структурованими.</p> <p>3) Зменшити обсяг кваліфікаційної роботи до 40 сторінок, зосередившись більше на експериментальній складовій.</p>
Спеціальність 106 - Географія, ОПП «Регіональний розвиток і просторове планування» та ОПП «Географія» (захист кваліфікаційних робіт)	

<p>1) Зміст і структура деяких робіт не повною мірою розкривають задекларовану тему наукового дослідження. Мають місце великі обсяги суто теоретичного матеріалу, які штучно збільшують розміри роботи, а практична сторона робіт подається в недостатньому обсязі.</p> <p>2) Мало місце недостатнє володіння науково-методологічним апаратом кваліфікаційних досліджень: не достатнє обґрунтування, або неправильне визначення об'єкту і предмету дослідження; подекуди зміст завдань до кваліфікаційної роботи носив декларативний характер, обмежена кількість методів дослідження; в окремих випадках, нерозуміння загальнонаукових термінів, не достатньо обґрунтовано практичне значення та застосування роботи, а також її наукове значення тощо</p> <p>3) Висновки до окремих розділів кваліфікаційних робіт є часто формальними, складаються з одного-двох коротких абзаців. При цьому узагальнюючі висновки до кваліфікаційних робіт більше нагадують фрагменти тексту дипломної роботи і не адаптовані до поставлених в роботі завдань.</p> <p>4) У розділах, що мають теоретичний характер часто відсутні власні коментарі авторів робіт, щодо обраної тематики, а зміст цих розділів є переважно цитуванням законодавчих та нормативно-правових актів.</p>	<p>1. Збільшити використання ГІС технологій у написанні кваліфікаційних робіт</p> <p>2. Кафедрі та керівникам, більш уважно та відповідально підходити до підбору рецензентів (особливо зовнішніх). Рецензент має бути фахівцем у галузі дослідження.</p> <p>3. Рецензентам критичніше підходити до оцінювання кваліфікаційних робіт та не використовувати приставку «при успішному захисті», оскільки рецензент оцінює якість та науковість кваліфікаційних дослідження;</p> <p>4. На наукових семінарах кафедр практикувати публічні доповіді результати наукових досліджень усіх магістрів, а не тільки тих, хто входить до студентських наукових гуртків з метою подолання бар'єру страху виступів перед аудиторією.</p> <p>5. Рекомендувати скоротити обсяг кваліфікаційних робіт до 45 сторінок.</p> <p>6. Рекомендувати при проведенні наукових досліджень орієнтуватися на сам перед працями науковців факультету.</p> <p>7. Рекомендувати у кваліфікаційних роботах ОПП «Регіональний розвиток і просторове планування» окремим параграфом виділяти рекомендаційний блок щодо вирішення тої чи іншої проблеми для органів місцевого самоврядування, чим підкреслимо практичне значення проведених досліджень, та забезпечимо впровадження наукових розробок у розвиток громад та територій.</p>
<p>Спеціальність 014 «Середня освіта», спеціалізація 014.08 «Географія» ОП «Географія» другого (магістерського) рівня вищої освіти (захист кваліфікаційних робіт)</p>	
<p>1. Недостатнє обґрунтування або неправильне визначення об'єкта і предмета дослідження. Це свідчить про потребу в більш детальному консультуванні студентів та уточненні методології на етапі підготовки роботи.</p> <p>2. Необхідність удосконалення доповідей студентів та структури презентацій. Брак логічності, чіткості та наочності під час представлення роботи знижує загальну якість захисту.</p> <p>3. Невідповідність посилань у списку використаних джерел. Проблеми зі</p>	<p>1. Керівникам та рецензентам слід приділяти більше уваги при читанні кваліфікаційних робіт, уважно перевіряючи зміст на наявність серйозних недоліків. Це допоможе виявити помилки на ранніх етапах і забезпечить високу якість робіт.</p> <p>2. Ретельно перевіряти посилання на джерела та їх відповідність списку використаних джерел. Важливо дотримуватися вимог щодо коректності оформлення посилань і правильної</p>

<p>складанням бібліографії вказують на недостатню увагу до оформлення роботи відповідно до вимог.</p> <p>4. Недостатня увага з боку рецензентів і керівників. Виявлено, що рецензенти та наукові керівники іноді не перевіряють роботи належним чином, допускаючи наявність серйозних помилок, включаючи неправильні посилання.</p> <p>5. Невміння правильно цитувати джерела. Студенти часто посилаються лише на авторів, не використовуючи загальноприйнятих стандартів цитування, що створює враження поверхневого підходу до використання літератури</p>	<p>бібліографії для забезпечення академічної доброчесності.</p> <p>3. Рецензентам необхідно критичніше підходити до оцінювання кваліфікаційних робіт, аналізувати не лише зміст, а й методологічну основу, логічну послідовність та практичну цінність результатів. Це сприятиме більш обґрунтованим і точним висновкам, що відобразатимуть реальний рівень виконаної роботи.</p>
<p>Спеціальність 242 «Туризм і рекреація», ОП «Міжнародний туризм і туроперейтинг» другого (магістерського) рівня вищої освіти (захист кваліфікаційних робіт)</p>	
	<p>Підсилити наявність актів впровадження.</p> <p>Підсилити в роботах теоретико-аналітичний блок.</p> <p>Використовувати сучасну статистичну базу.</p>
<p>Спеціальність 073 «Менеджмент», ОП «Менеджмент туристичної індустрії» другого (магістерського) рівня вищої освіти (захист кваліфікаційних робіт)</p>	
	<p>Включати в роботи теоретико-аналітичний блок.</p> <p>Ретельно підходити до визначення теми магістерської роботи та її відповідність кафедральній тематиці.</p> <p>Підсилити наявність актів впровадження</p> <p>Включати у структуру магістерської роботи рекомендаційний (практичний) авторський блок.</p>
<p>БАКАЛАВРИ</p>	
<p>Спеціальність 193 «Геодезія та землеустрій», ОПП «Геодезія та землеустрій» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (екзамен)</p>	
<p>1) В цілому необхідно відзначити добре продуману організаційну структуру підготовки та проведення комплексного атестаційного іспиту за ОПП «Геодезія та землеустрій». Наявність у структурі підсумкової атестації тестових завдань та усної відповіді на питання екзаменаційних білетів дає можливість здобувачам вищої освіти розкрити набуті загальні та фахові компетентності, а членам екзаменаційної комісії достатньо повно оцінити набуті знання.</p> <p>2) Якість знань здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти на рівні 62 % свідчить про високий рівень</p>	<p>1) Навчально-методичній комісії кафедри геодезії, картографії та управління територіями переглянути зміст тестових завдань, що виносяться на комплексний атестаційний іспит, вилучити із банку тестових завдань спірні та некоректно внесені завдання.</p> <p>2) Викладачам географічного факультету та ІБХБ які задіяні при викладанні ОК циклу професійної підготовки до початку проведення комплексного атестаційного іспиту провести консультації зі здобувачами вищої освіти щодо порядку розкриття набутих фахово-предметних та</p>

	<p>знань студентів з нормативних освітніх компонент.</p>	<p>загальних компетентностей з відповідних навчальних дисциплін.</p> <p>3) Гаранту ОПП разом із членами робочої групи оновити зміст питань екзаменаційних білетів, включити до переліку питання новітнього нормативно-законодавчого забезпечення проведення земельно-кадастрових та геодезичних робіт, управління виробництвом та фінансовою діяльністю, обробкою геодезичних вимірювань.</p> <p>4) Для більш якісної та продуктивної роботи під час навчального процесу та при проведенні комплексного атестаційного іспиту необхідно оновити обладнання комп'ютерного класу кафедри, шляхом придбання сучасної комп'ютерної техніки, камер, мікрофонів, колонок та ліцензійного програмного забезпечення.</p>
<p>Спеціальність 103 «Науки про Землю», першого (бакалаврського) рівня вищої освіти</p>		
	<p>1) У списку використаних джерел окремі публікації оформлено з помилками.</p> <p>2) Не всі здобувачі достатньо чітко підготували доповідь.</p> <p>3) Окремі здобувачі під час захисту мало коментували представлену презентацію.</p>	<p>1. Науковим керівникам та здобувачам підсилити контроль за дотриманням вимог щодо оформлення робіт згідно методичних рекомендацій до написання кваліфікаційних робіт.</p> <p>2. Науковим керівникам більше звертати увагу на підготовку здобувачів до захисту.</p> <p>3. Секретарю ЕК для кожного з членів комісії доповнити інформаційну таблицю колонками про відсотки запозичень та розподіл балів за окремими пунктами оцінювання (доповідь, презентація, відповіді на запитання тощо).</p>
<p>Спеціальність 106 «Географія», ОП «Географія », ОП «Регіональний розвиток і просторове планування» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (екзамен)</p>		
		<p>1) Викладачам кафедр географії України та регіоналістики, фізичної географії, геоморфології та палеогеографії та економічної географії та екологічного менеджменту приділяти особливу увагу перевірці знань студентів усіх форм навчання з усіх дисциплін усно, щоб вони мали змогу висловлювати думку перед аудиторію.</p> <p>2) Звернути увагу на алгоритм аналізу або порівняльної характеристики того чи іншого об'єкту, як фізико-географічних, так і економіко-географічних досліджень;</p>

		<p>3. Більшу увагу приділяти знанням студентів із географічної номенклатури світу та України.</p> <p>4. При роботі зі студентами використовувати сучасні методи дослідження, що дозволить студентам побачити важливість даного дослідження.</p>
<p>Спеціальність 106 Географія ОП «Регіональний розвиток і просторове планування» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (захист кваліфікаційних робіт)</p>		
	<p>1) Зміст і структура деяких робіт не повною мірою розкривають задекларовану тему наукового дослідження. Мають місце великі обсяги суто теоретичного матеріалу, які штучно збільшують розміри роботи, а практична сторона робіт подається в недостатньому обсязі.</p> <p>2) Мало місце недостатнє володіння науково-методологічним апаратом кваліфікаційних досліджень: не достатнє обґрунтування, або неправильне визначення об'єкту і предмету дослідження; подекуди зміст завдань до кваліфікаційної роботи носив декларативний характер, обмежена кількість методів дослідження; в окремих випадках, нерозуміння загальнонаукових термінів, не достатньо обґрунтовано практичне значення та застосування роботи, а також її наукове значення тощо.</p> <p>3) Висновки до окремих розділів кваліфікаційних робіт є часто формальними, складаються з одного-двох коротких абзаців. При цьому узагальнюючі висновки до кваліфікаційних робіт більше нагадують фрагменти тексту дипломної роботи і не адаптовані до поставлених в роботі завдань.</p> <p>4) У розділах, що мають теоретичний характер часто відсутні власні коментарі авторів робіт, щодо обраної тематики, а зміст цих розділів є переважно цитуванням законодавчих та нормативно-правових актів.</p>	<p>1. Необхідно посилити вимоги до виконавців кваліфікаційних робіт щодо обов'язкового і коректного використання досвіду новітніх наукових досягнень, сучасних наукових праць, зокрема – науковців географічного факультету ЧНУ ім. Ю. Федьковича, зокрема за останні 5 років.</p> <p>2. На наукових семінарах кафедр практикувати публічні доповіді результати наукових досліджень усіх бакалаврських робіт, з метою подолання бар'єру страху виступів перед аудиторією.</p> <p>3. Рекомендувати гаранту ОП і керівникам активно практикувати популяризацію результатів дослідження, та наявності довідки про впровадження. Що як принесе користь територіальним громадам і спрацює як реклама Освітньої програми.</p> <p>4. З огляду на проблемність збору матеріалів для дослідження рекомендувати поєднувати тематику наукових досліджень та завдання на виробничу практику.</p>
<p>Спеціальність 014 «Середня освіта», спеціалізація 014.08 «Географія» ОП «Географія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (екзамен)</p>		
		<p>Рекомендовано зменшити кількість питань у білетах по демографічних процесах та населенню, додати питань із природничої географії, картографії та топографії.</p>

Спеціальність 073 «Менеджмент», ОП «Менеджмент туристичної індустрії» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (захист кваліфікаційних робіт)	
	<p>1) Ретельніше опрацювати питання теоретико-методологічного обґрунтування менеджменту туристичної індустрії.</p> <p>1) Посилити оцінну ресурсну спрямованість наукових досліджень здобувачів-бакалаврів.</p> <p>2) Звернути увагу на необхідність переходу від чисто якісних до кількісних, вартісних визначень величини та продуктивності туристично-рекреаційного потенціалу регіонів Української держави.</p> <p>3) Ширше залучати до досліджень туристичних комплексів інформаційні та оцінкові матеріали з суміжних з Чернівецькою областю районів Румунії та Молдови як і теоретико-методичні напрацювання вчених з цих країв.</p> <p>4) Більш ретельно опрацьовувати нагромаджену у колективі кафедри економічної географії та екологічного менеджменту ЧНУ ім. Ю. Федьковича базу за міжнародним проєктом HERITAGE MIS-ETC Code 829 для виконання майбутніх кваліфікаційних робіт.</p>

УХВАЛИЛИ: 1). Інформацію голови НМР географічного факультету доц. Андрусак Н.С. взяти до уваги; 2). Розробити заходи по усуненню даних недоліків, організувати зустріч із здобувачами; 3). На кожній кафедрі протягом березня-квітня провести науково-методичний семінар для бакалаврів, що стосується написання кваліфікаційної роботи. Відповідальний викладач, який забезпечує ОК «Науково-дослідна робота», результати оприлюднити на сайті кафедри; 4). У квітні на НМР прозвітувати про виконання даного питання.

Рішення прийнято одногосно.

3 питання

СЛУХАЛИ: Про комплекс заходів для усунення виявлених недоліків та рекомендацій ГЕР по ОПП «Міжнародний туризм та туроперейтинг».

ВИСТУПИЛИ: завідувач кафедри географії та менеджменту туризму, Король О.Д. про зміни до освітньо-професійної програми «Міжнародний туризм і туроперейтинг» другого (магістерського) рівня вищої освіти за

спеціальністю ІЗ «Туризм та рекреація» за результатами акредитаційної експертизи:

Рекомендації ЕГ і ГЕР:

1) Рекомендовано внести зміни у навчальному плані щодо співвідношення годин лекційних і практичних занять за ОК відповідно 1:1 чи 1:2.

2) Рекомендовано з метою запозичення кращих практик визначення програмних результатів навчання з урахуванням регіонального контексту (транскордонного співробітництва), проаналізувати аналогічні вітчизняні освітні програми другого (магістерського) рівня та іноземні ОП, зокрема Республіки Молдова, як однієї з країн Єврорегіону «Верхній Прут».

Враховано та реалізовано на засіданні робочої групи. Також запропоновано врахувати аналіз вітчизняних та іноземних ОП через вибіркові дисципліни та наповнення тематичного змісту існуючих ОК з редагуванням результатів навчання, визначених освітньою програмою.

УХВАЛИЛИ: 1). Інформацію по ОП «Міжнародний туризм і туropolейтинг» другого (магістерського) рівня вищої освіти взяти до уваги; 2). Гарантам ОП, які у I семестрі пройшли акредитацію до кінця квітня підготувати відповідні таблиці (Бучко Ж.І., Джаман В.О., Руденко В.П.).

Рішення прийнято одногосно.

Різне.

1. До кінця березня подати вибіркові дисципліни до факультетського каталога (3 кредити);

2. Буде затверджена нова форма робочих програм.

Голова навчально-методичної ради
географічного факультету

Секретар

Наталя АНДРУСЯК

Оксана СМИК